

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПОГОДЖУЮ

Гарант ОПП

доцент

24.09.2020 р.

Вадим ОЛЕКСІЄНКО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри

доцент

25.08.2020 р.

Лариса БОЛТЯНСЬКА

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни Економіка підприємства (обов'язкова)
(найменування та статус освітньої компоненти: обов'язкова або за вибором студента)
для спеціальності 133 «Галузеве машинобудування»
за ОПП «Галузеве машинобудування»
(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

Форма навчання денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів 4 кредита

Курс 2-й

Семестр 3-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) - 2

СРС - 76 годин,

Форма контролю – екзамен

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин - 120 годин

2020-2021 н.р.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Силабус «Економіка підприємства» 2020-2021 н.р. 2 курс ГМ

«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр механіко-технологічного факультету спеціальності 133 Галузеве машинобудування за ОПП «Галузеве машинобудування» - Мелітополь: ТДАТУ, 2020. – 8 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти - силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с.

(документ ким і коли виданий)

Розробник: к.е.н., доцент Лариса Андреева

Рецензент: к.е.н., доцент Інна Якушева

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Протокол № 1 від 25 серпня 2020 року

Зав. кафедри ПТБ

доц. Лариса БОЛТЯНСЬКА

Схвалено методичною комісією механіко-технологічного факультету спеціальності 133 Галузеве машинобудування для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за ОПП Галузеве машинобудування.

Протокол № 1 від 24 вересня 2020 року

Голова, доцент Андрій СМЕЛОВ

1 Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» (ЕП) охоплює теоретичні і практичні компоненти, які допомагають вирішувати проблеми збільшення виробництва продукції та поліпшення її якості, що вимагає радикальних перетворень економічних відносин, прискорення науково-технічного прогресу та соціального розвитку виробничої сфери.

Предметом вивчення курсу є вивчення процесу економічних відносин функціонування підприємств в сучасних умовах і обґрунтування основних напрямків їх удосконалення.

Веб-сайт курсу <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=5054>

Примітка – для входу на портал потрібен логін і пароль.

2 Мета викладання дисципліни

Мета навчальної дисципліни ЕП - сформувати уявлення про економічні засади функціонування підприємств, внутрішнього і зовнішнього середовища його діяльності.

3 Завдання вивчення дисципліни

Завданнями дисципліни є:

- засвоїти основні поняття та категорії курсу економіка підприємства;
- оволодіти навичками дослідження взаємовідносин підприємства з іншими суб'єктами господарської діяльності, державою та ринком;
- сформувати уміння в проведенні розрахунків показників процесу діяльності підприємства;
- зорієнтувати студентів до вибору важливих напрямків розвитку підприємств в сучасних умовах.

4 Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання проектування технологічного обладнання і загальні проблеми галузевого машинобудування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

Знання та розуміння предметної області (економіки підприємства) та розуміння професії.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності

Здатність вирішувати перспективні завдання сучасного виробництва, спрямовані на задоволення потреб споживачів.

Здатність визначати техніко-економічну ефективність машин, процесів, устаткування та організації галузевого машинобудування, їх складових на основі застосування аналітичних методів і методів комп'ютерного моделювання.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Силабус «Економіка підприємства» 2020-2021 н.р. 2 курс ГМ

Здатність розробляти плани і проекти, спрямовані на досягнення поставленої мети і зорієнтовані на наявні ресурси, розпізнавати і керувати чинниками, що впливають на витрати у планах і проектах.

Здатність використовувати знання у розв'язанні завдань підвищення якості продукції та її контролю.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; - уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.

- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.

- **керування часом** - уміння справлятися із завданнями вчасно.

- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.

- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.

- **особисті якості:** креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до навколишніх.

5 Препреквізити (Prerequisite)

Дисципліни, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння дисципліни ЕП: «Вища математика», «Інженерна механіка», «Менеджмент та інженерна економіка».

6 Пострепеквізити (Postrequisite)

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення дисципліни ЕП: «Основи проектування переробних підприємств», «Технологічні основи машинобудування», «Розрахунки і конструювання у машинобудуванні», «Автоматизація виробничих процесів»

7 Інформація про викладачів

Андрєєва Лариса Олександрівна, к.е.н., доцент кафедри ПТБ

larysa.andriieva@tsatu.edu.ua

Консультації щотижня: четвер 15.30-17.05, п'ятниця 12.00-13.35.

Галузь наукових інтересів:

- формування конкурентоспроможності підприємницьких структур
- розробка та реалізація стратегії розвитку підприємницької структури
- оцінка конкурентної позиції продукції (товарів, послуг) в підприємницькій діяльності та шляхи її зміцнення
- ефективність управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та шляхи її підвищення

<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/andryeyeva-larisa-oleksandrivna/>

8 Структура курсу та форма контролю знань

У структурі курсу вказані перелік тем, тривалість занять (курсу), форма контролю та оцінювання по кожній складовій освітнього процесу і графік підсумкового модульного контролю.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Силабус «Економіка підприємства» 2020-2021 н.р. 2 курс ГМ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. Підприємство в системі господарювання, його структура та ресурсне забезпечення його діяльності							
1	Лекція 1	Основи підприємництва	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Основи підприємництва	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 1	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	5	2
2	Лекція 2	Види підприємств, їх організаційно – правові форми	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Види підприємств, їх організаційно – правові форми	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 2	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	5	2
3	Лекція 3	Товарна і цінова політика	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Товарна і цінова політика	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 3	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	5	2
4-5	Лекція 4-5	Персонал підприємства і продуктивність праці	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 4-5	Персонал підприємства і продуктивність праці	-	-	4	-	6
	Самостійна робота 4-5	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	4
6-7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I	-	-	-	10	-
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 55 год.			10	-	10	35	35

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
 Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
 Силабус «Економіка підприємства» 2020-2021 н.р. 2 курс ГМ

Змістовий модуль 2. Технологічна база, організація виробництва, витрати та результати діяльності підприємств							
8	Лекція 6	Інвестиції	2	-	-	-	-
	Практична робота 6	Інвестиції	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 6	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	5	1,5
9	Лекція 7	Виробнича програма підприємства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Виробнича програма підприємства	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 7	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	5	2
10	Лекція 8	Система забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції (послуг)	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Система забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції (послуг)	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 8	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	5	1,5
11-12	Лекція 9-10	Витрати на виробництво і реалізацію продукції	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 9-10	Витрати на виробництво і реалізацію продукції	-	-	4	-	5
	Самостійна робота 9-10	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	2
13	Лекція 11	Фінансово – економічні результати діяльності	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Фінансово – економічні результати діяльності	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 11	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	5	2
14-15	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II	-	-	-	11	-
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 65 год.			12	-	12	41	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни - 120 год.							100

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Силабус «Економіка підприємства» 2020-2021 н.р. 2 курс ГМ

Поточний контроль успішності здобувачів ВО – проводиться на поточних заняттях відповідно до розкладу у вигляді усного контролю, тестового контролю або розв'язування проблемних ситуацій тощо.

Підсумковий модульний контроль здійснюється відповідно до модульної освітньої програми, академічного календаря і затверджених навчальних програм з дисципліни, розроблених на основі ОПП (ОНП) спеціальності у формі тестування.

Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/polozhennya_pro_otsinyuvannya_znan_studentiv_tdatu_2016-2.pdf

9 Методи та форми навчання викладання

Лекції (проблемні й оглядові), робота з малими групами, опитування, завдання, лабораторні та практичні заняття, форум. Для забезпечення цього процесу для студентів підготовлені різні матеріали такі як: роздаткові матеріали; презентації; озвучені відео файли; заняття із застосуванням телекомунікаційної техніки; дослідницькі методи; робота в Internet аудиторіях – електронні лекції, семінари, лабораторні роботи, дистанційні консультації й ін.

10 Політика курсу

Для забезпечення високої якості знань необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття й не спізнюватися на них;
- систематично брати активну участь у освітньому процесі;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання;
- не займатися сторонніми справами на заняттях;
- приймати активну участь у науково-дослідній роботі студентів;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- вчасно виконувати і здавати завдання для самостійної роботи;
- відпрацьовувати пропущені заняття;
- дотримуватись академічної доброчесності.

11 Шкала оцінок

Дисципліна ЕП оцінюється за 100-бальною шкалою.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали у національну та шкалу ЄКТС здійснюється у наступному порядку:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Силабус «Економіка підприємства» 2020-2021 н.р. 2 курс ГМ

12 Рекомендована література та інформаційні ресурси

Рекомендована література:

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: Підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
2. Андреева Л.О, Болтянська Л.О., Лисак О.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / Л.О. Болтянська, Л.О. Андреева, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
3. Економіка підприємства / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://readbookz.com/book/124/3401.html>
4. Економіка підприємства. Навч. посібник / За заг. ред. д.е.н., проф. С.П. Кирильчук. Сімферополь, 2013. – 444 с.: іл.-укр.
5. Краснова В.В. Економіка підприємства: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В.В. Краснова, І.О. Ахновська, М.В. Бандура та ін.; за заг. ред. В.В. Краснової. – Донецьк: ДонНУ, 2012. – 502 с.

Інформаційні ресурси:

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри ПТБ.
4. Сайт кафедри ПТБД <http://www.tsatu.edu.ua/et/>
5. Internet.

13 Інформаційний пакет дисципліни

Інформаційний пакет до дисципліни ЕП розміщений на Веб-сайті курсу <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=5054>, на якому знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК; тестовий комплекс з дисципліни.